

OTVORITEV RAZSTAVE »VOJNA ZA SAMOSTOJNO SLOVENIJO 91«

Slavnostni govornik: Ivan Hočevar (predsednik PVD Sever – Gorenjska)

Lokacija: Kidričeva cesta 49, 4000 Kranj (objekt OŠ France Prešeren – Kranj)

Datum: 18. 10. 2021

Spoštovane dame in gospodje, veterani in veteranke, dragi gostje dovolite mi, da vas pozdravim v imenu PVD Sever - Gorenjska in v svojem imenu, kot predsednik društva.

Lep pozdrav pa tudi vsem nastopajočim in njihovim mentorjem oz. mentoricam.

Še posebej pa bi se že uvodoma v imenu društva zahvalil ravnatelju gospodu Alešu Žitniku, ki nam je omogočil, da se v prostorih OŠ France Prešern Kranj ob 30. obletnici samostojnosti in neodvisnosti R. Slovenije postavi razstava, ki v sliki in pisani besedi spominja in opominja na dogodke, ki so se odvijali v osamosvojitvenih procesih in osamosvojitveni vojni. To je tretja razstava na temo »VOJNA ZA SAMOSTOJNO SLOVENIJO 91« na Gorenjskem, ki jo je skupaj z Zvezo policijskih veteranskih društev Sever in Muzejem slovenske policije postavilo in odprlo naše društvo in trdno verjame, da bomo tudi v naslednjih letih nadaljevali s tovrstno aktivnostjo.

Ni slučaj, da razstave postavljamo v prostorih osnovnih in srednjih šol, saj se zavedamo, da je zgodovina pomemben deležnik pri vzgoji in usposabljanju mladih generacij in da spominjanje na našo polpreteklo zgodovino pri mladih spodbuja zavedanje, da samostojna država Slovenija ni nastala sama od sebe, ni od vekomaj, ampak je stara 30 let ter, da smo pred 30-imi leti živeli v neki drugi državi, ki pa ni bila Slovenija.

Pri udeležencih dogodkov, ki nam jih poustvarja razstava pa pomeni podoživljanje in spominjanje na trenutke, ko smo se tudi z orožjem odločno zoperstavili poizkusu hegemonistične politike. Hegemonistična politika predvsem srbskega vodstva, podprta s politiko vodstva takratnega zveznega sekretariata za ljudsko obrambo in generalštaba JLA je želela tudi s silo obvarovati meje Jugoslavije. Njihov izgovor je bil, da so branilci Titove Jugoslavije, v resnici pa so visoki oficirji JLA branili svoje privilegije, ki so si jih pridobili še v času pod vodstvom maršala, ki je potreboval močno silo, ki je bila garant Avnojske Jugoslavije.

Prav vodstvo takratne JLA je imelo poglobitno odgovornost, da ni prišlo do mirne in nenasilne razdružitve republik bivše Jugoslavije. Predvsem zaradi ocene, da bodo izgubili vse privilegije, ki so jih uživali, so za vsako ceno, pa tudi ceno, da ustvarjajo razmere, ki bi pripeljale do razglasitve izrednih razmer v takratni Jugoslaviji in ustvarjanja pogojev za njihovo intervencijo.

Vzeli so si pravico, ki jim jo ni nihče dal, da se razglasijo za edinega branitelja Titove Jugoslavije in da so edini poklicani, da z vsemi sredstvi, tudi oboroženo silo zadržijo Jugoslavijo v prvotnih mejah.

Žal so se njihova predvidevanja in ocene pokazale kot utopija in niso pričakovali, da razdružitev Slovenije od Jugoslavije ni samo želja aktualne slovenske politike, temveč je ta politika na plebiscitu, ker se je večina Slovencev odločila za samostojno državo Slovenijo, dobila mandat in nalogo, da se plebiscitarna volja ljudi udejanji tudi v praksi.

Naloga ni bila lahka, saj je bil na drugi strani nasprotnik, ki je slovel kot ena največjih armad v tem delu sveta, mednarodna javnost pa tudi ni bila naklonjena spremembam meja bivše Jugoslavije.

Odločenosti, dobri opremljenosti in usposobljenosti pripadnikov ONZ, na čelu z milico, pripadnikov manevrske strukture, ki so bili kadrovani iz enot in štabov teritorialne obrambe in posebnih enot milice, pripadnikov upravnih organov za ljudsko obrambo, ki so koordinirali aktivnosti v delovnih organizacijah, ki so s svojimi aktivnostmi in ukrepi pomembno pripomogle, da enote JLA in miličniki zvezne brigade ZSNZ Jugoslavije in zvezne carine niso dosegli zastavljenih ciljev, to je zasedba mejnih prehodov in vzpostavitev mejnega režima na temelju zvezne zakonodaje.

Vsega tega organizirane strukture varnostno-obrambnih sil mlade države ob agresiji mnogo močnejše in bolje opremljene JLA ne bi mogle doseči, v kolikor ne bi imeli podporo večine državljanek in državljanov Slovenije, ki so po svojih močeh in v okviru možnosti pomagali varnostno-obrambnim strukturam, da smo lahko skupaj zavarovali plebiscitarno odločitev in uresničili sen naših prednikov o samostojni državi Sloveniji.

Žal so nekateri pripadniki varnostno-obrambnih in civilnih struktur za dosego tega cilja dali tudi tisto kar je največ vredno, svoje življenje.

Na koncu mi dovolite, da se vsem zahvalim na udeležbi, saj vaša prisotnost pomeni, da so tovrstne aktivnosti našega društva lahko dobrodošlo dopolnilo pri vašem delu z mladimi generacijami in pomenijo kamenček v mozaiku pri vzpodbujanju domoljubja pri mlajših generacijah.

Srečno Slovenija!